

ONZE OUDE STEFANUSKERK NADER BEKEKEN 1

Christus op de regenboog.

Mag ik mij aan u voorstellen. Mijn naam is Stefanus. Men noemt mij ook wel de "Oude Stefanus". Als gevolg van een echtelijke ruzie schijnt er ergens een broertje van mij te bestaan. Hiermee zal ik u niet vermoeien. Mijn geboortjaar is onbekend, wel is bekend dat ik mijn huidige staat heb bereikt in het jaar 1482. Reeds toen ging ik al een paar honderd jaar mee. De komende tijd hoop ik u regelmatig te kunnen vertellen over de kerk waar u zo graag komt. Deze allereerste keer wil ik graag met u doorlopen naar het koor. En dat om de aandacht te vestigen op een van de vele muurschilderingen.

Hoog boven in het koor zien we de figuur van Christus, afgebeeld als rechter en geflankeerd door een man en een vrouw. Om het kerkvolk, dat veelal niet kon lezen, vertrouwd te maken met de bijbelse verhalen, werden de personen afgebeeld omgeven door symbolische attributen. De tijd heeft de kleuren vervaagd en in onze tijd is de betekenis van symbolen ook niet meer zo helder. Daarom aan de hand van een oude foto een korte beschrijving van wat er oorspronkelijk duidelijk te zien was.

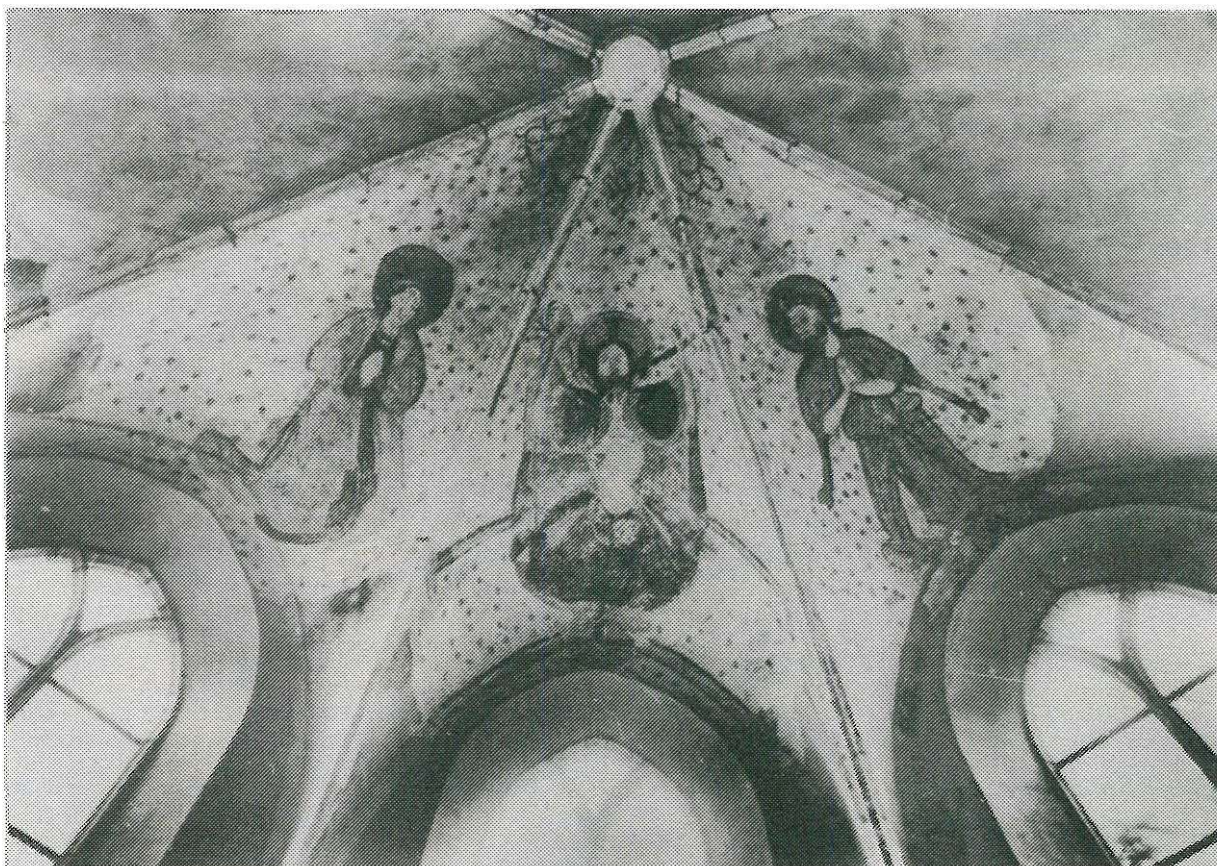

Foto gemaakt rond 1920 door Monumentenzorg.

Christus, de centrale figuur, is hier als Rechter tijdens het Laatste Oordeel gezeten op een regenboog. De voeten rusten op de wereldbol. In de handpalmen zijn de wonden te zien, die door de spijkers zijn veroorzaakt. In de linkerhand houdt Christus een lelietak en in de rechterhand een zwaard. De regenboog verwijst naar het Verbond tussen Christus en de wereld. De wereldbol als voetsteun verwijst naar Christus' macht over hemel en aarde. De lelietak is een symbool voor barmhartigheid (voor de zaligen).

Het zwaard is het symbool voor gerechtigheid (voor de verdoemden). De vrouw links is Maria. Wat opvalt is haar geknielde houding met gevouwen handen. De afbeelding dateert dus heel duidelijk uit de tijd, dat van uitbundige Mariaverering nog geen sprake was. De man rechts is Johannes de Doper. Hij is te herkennen aan het kemelsharen (haren van een kameel) kleeft. Maria en Johannes fungeren hier als bemiddelaars en doen - geknield voorspraak bij de triomferende Christus. De achtergrond van de drie figuren is een wit veld dat met rode bloempjes en blauwgrijze sterren is bezaaid. De koorvensters aan weerszijden worden geflankeerd door telkens twee apostelfiguren die in deze serie nog wel aan bod zullen komen. Nu toch alvast even gekeken naar deze "duo's". Een van elk duo wijst met zijn rechter wijsvinger naar links. In hun houding of gebaar zijn de discipelen dan ook naar Christus gericht. Tijdens het Laatste Oordeel treden Maria en Johannes de Doper samen met de apostelen op als bemiddelaar bij Christus.

Tot zover mijn eerste verhaal. Ik trek mij weer even terug in de verborgen ruimten van de kerk. Een kerk die wellicht ook door u de "Oude Stefanuskerk" genoemd zal gaan worden.

A.A. ten Kate.

Leverbare uitgaven van de Heemkundevereniging Bussemakerhuis:	
Titel	Prijs *
De Hof te Borne rond 1650	f. 5,00
Rond Horst en Hof te Borghende	f. 10,00
De Doopsgezinde families uit Borne in 1830	f. 5,00
Borne Historie en volksverhalen	f. 10,00
Landweren Borgen en Postwegen	f. 20,00

* = prijs exclusief porto.

De uitgaven zijn verkrijgbaar bij de penningmeester van de Heemkundevereniging, de heer A.J. Linthorst, Zuid Esch 46, Borne, telefoon 074 - 667007 en bij het Bussemakerhuis aan de Ennekerdijk in Borne.